แรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

MOTIVATIONS FOR PURSUING THE BACHELOR OF EDUCATION PROGRAM IN PHYSICAL EDUCATION AT RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

ทิพย์รัตน์ สุริยานุวัตร[1*] จรูญ เบญมาตย์[1] สายใจ เพ็งที[1] ภูษณ วรชิน[2] และ ยุทธนา ปาระภา[2]

Thipharat Suriyanuwat[1*], Charoon Benmat[1], Sayjai Pengtee[1], Phusana Vorachin[2] and Yutthana Parapha[2]

[1]สาขาวิชานวัตกรรมทางพลศึกษาและกีฬา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

[2]สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

[1]Innovation of Physical Education and Sports Department, Faculty of Education,
Rajabhat Maha Sarakham University, Maha Sarakham province

[2]Physical Education Department, Faculty of Education,
Thailand National Sports University Maha Sarakham Campus, Maha Sarakham province

[*]Corresponding Author: Thipharatsuriyanuwat@gmail.com

Received: December 24, 2025 **Revised:** January 9, 2026 **Accepted:** January 16, 2026

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษาผู้ที่ตอบแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และ 2) วิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 93 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการศึกษาต่อ จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.34, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านคุณภาพของสถาบัน ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า แรงจูงใจภายใน โดยเฉพาะด้านความสนใจและเหตุผลส่วนบุคคล เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทั้งนี้ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา ตลอดจนการกำหนดกลยุทธ์ในการรับนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและแรงจูงใจของผู้เรียนในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: แรงจูงใจ, การศึกษาต่อ, หลักสูตรพลศึกษา, การศึกษาในระดับปริญญาตรี

Abstract

The objectives of this research were to: (1) analyze the personal background characteristics of students who responded to the motivation questionnaire for pursuing the Bachelor of Education Program in Physical Education at Rajabhat Maha Sarakham University, and (2) examine the students' level of motivation for pursuing their studies in the program. The sample consisted of 93 first-year undergraduate students enrolled in the Bachelor of Education Program in Physical Education at Rajabhat Maha Sarakham University in the 2025 academic year, selected through purposive sampling. The research instrument was a motivation questionnaire for pursuing the Bachelor of Education Program in Physical Education, which comprised three sections: personal background information, motivation for pursuing the study classified into eight dimensions, and additional suggestions. The statistics used in analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The results indicated that the overall level of motivation for pursuing the Bachelor of Education Program in Physical Education was high (M = 4.34, SD = 0.55). When examined by dimension, interest and personal reasons yielded the highest mean score at the highest level, followed respectively by curriculum-related factors, social factors, career prospects, institutional quality, economic considerations, influential persons, and information and publicity.

The findings indicate that intrinsic motivation, particularly interest and personal reasons, is a key factor influencing students' decisions to pursue the Bachelor of Education Program in Physical Education at Rajabhat Maha Sarakham University. The results of this study can serve as guidelines for curriculum development, instructional management, educational guidance, and strategic student recruitment planning in alignment with learners' needs and motivations in the future.

Keywords: Motivation, Pursuing study, Physical education, Undergraduate program

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นกลไกสำคัญต่อการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 (Khantakhu et al., 2020) โดยเฉพาะสาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลิตครูผู้สามารถจัดการเรียนการสอนด้านสุขศึกษาและพลศึกษา ส่งเสริมสุขภาวะทางกายและจิตใจของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาทักษะทางกีฬาอย่างมีประสิทธิภาพ (Department of Physical Education, 2020) นอกจากนั้นบทบาทของครูพลศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การสอนทักษะกีฬาเท่านั้น แต่เป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพตลอดชีวิต ดังนั้นการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพเพื่อเข้าสู่วิชาชีพครูพลศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการศึกษาของชาติ (Muangkhao & Srivisuth, 2024) นอกจากบทบาทดังกล่าวแล้ว ศาสตร์พลศึกษายังตั้งอยู่บนหลักการสำคัญในการพัฒนามนุษย์อย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการเคลื่อนไหว การมีส่วนร่วม และการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะในการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (UNESCO, 2015; Ministry of Education, 2008) ศาสตร์พลศึกษาจึงมิได้มุ่งเน้นเพียงการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายหรือทักษะกีฬาเท่านั้น หากแต่เป็น

ศาสตร์ที่ส่งเสริมการปลูกฝังวินัย ความมีน้ำใจนักกีฬา ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และการเคารพกติกาสังคม ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 (World Health Organization, 2018)

ในฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่รับผิดชอบการพัฒนาท้องถิ่น (Office of the Higher Education Commission, 2015) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามดำเนินการผลิตครูพลศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาในภูมิภาค มหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นมหาวิทยาลัยที่ผลิตและพัฒนากำลังคนให้ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นการสร้างปัญญาให้สังคม ใช้นวัตกรรม ความรู้ และงานวิจัยในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล และจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การผลิตและพัฒนาครูมืออาชีพอย่างเข้มแข็งตามความต้องการของท้องถิ่นและประเทศ การผลิตบัณฑิต และพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะและศักยภาพตามความต้องการของประเทศ และการวิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อบูรณาการการบริการวิชาการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนท้องถิ่น (Rajabhat Maha Sarakham University, 2025) นอกจากนี้ สอดคล้องกับแนวโน้มของสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่ต้องเผชิญความท้าทายในการแข่งขันด้านการรับนักศึกษา และความจำเป็นในการทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของผู้เรียน เพื่อใช้วางแผนพัฒนาหลักสูตรและกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนปัจจุบัน (Chansetthakul, 2023) การศึกษาถึงรูปแบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นอีกหนึ่งความจำเป็นที่ต้องศึกษา เพื่อให้สถาบันสามารถวางกลยุทธ์ในการรับนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รูปแบบหรือระบบการสอบเข้าศึกษาต่อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายนักศึกษาในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย การรับเข้าด้วยแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) โควตา รับตรง และ รับตรงอิสระ (AdmissionPremium, 2025) การทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาของผู้เรียนควบคู่กับช่องทางการรับเข้าจึงเป็นความท้าทายที่สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งต้องเผชิญ เนื่องจากรูปแบบการรับเข้าศึกษาต่อมีความแตกต่างด้านพื้นฐานและแรงจูงใจ อีกทั้งรูปแบบการรับเข้ามีเกณฑ์การคัดเลือกที่หลากหลาย สถาบันจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน เพื่อออกแบบระบบการรับนักศึกษาที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบททางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเหมาะสม

การเลือกศึกษาต่อในสาขาพลศึกษามีความหลากหลายของแรงจูงใจระหว่างบุคคล (Department of Physical Education, 2020) แรงจูงใจของผู้เรียนสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory: SDT) ซึ่งเสนอว่าพฤติกรรมมนุษย์ได้รับอิทธิพลจากความต้องการพื้นฐาน ได้แก่ ความสามารถ (Competence) ความเป็นอิสระ (Autonomy) และความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Relatedness) (Deci & Ryan, 2000) โดยในบริบทของสาขาพลศึกษา แรงจูงใจภายใน เช่น ความสนใจด้านกีฬา ความชอบกิจกรรมทางกาย หรือความต้องการเป็นครูพลศึกษา มีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้เรียน ขณะเดียวกัน แรงจูงใจภายนอก เช่น โอกาสประกอบอาชีพ ความคาดหวังของครอบครัว ชื่อเสียงหลักสูตร หรือคุณภาพของสถาบันเป็นหนึ่งในปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญ (Herzberg, 1966) ปัจจัยเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรม ความต้องการ และความสนใจในการเลือกเรียนของนักศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา และการวางกลยุทธ์ในการรับนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาระดับแรงจูงใจและเปรียบเทียบแรงจูงใจจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาคุณภาพการผลิตครูพลศึกษาของสาขาวิชาในอนาคต โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัย ดัง Figure 1.

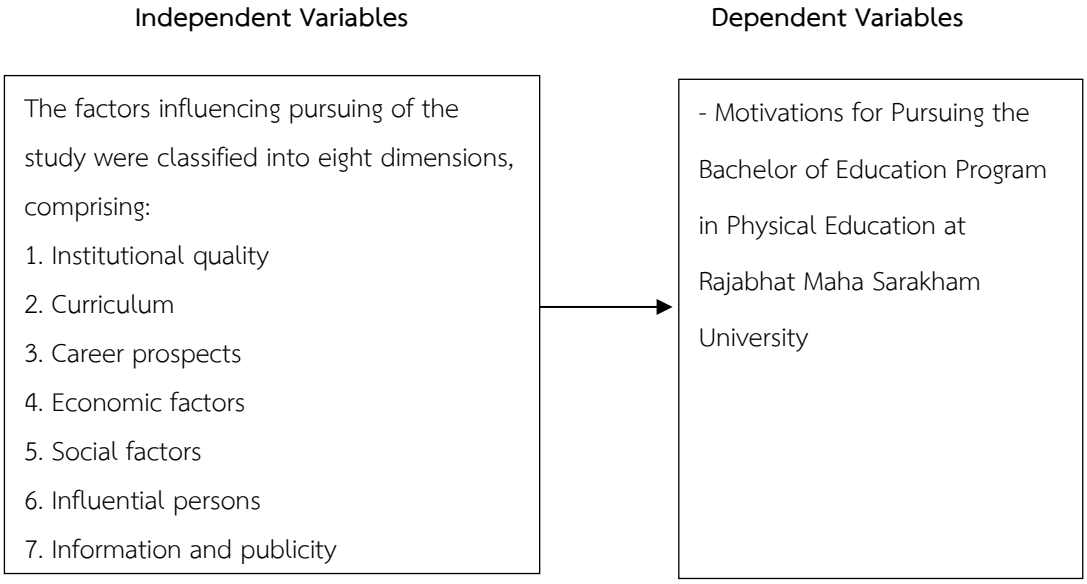

Figure 1. Conceptual Framework

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 93 คน

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 93 คน ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษา ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับมัธยมศึกษา ระบบการสอบเข้าศึกษาต่อ ภูมิลำเนา อาชีพผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว ค่าใช้จ่ายที่สามารถจ่ายได้ต่อเดือน จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 2 แรงจูงในการศึกษาต่อต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำแนกเป็น 8 ด้าน จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วย

ด้านคุณภาพของสถาบัน	จำนวน 18 ข้อ
ด้านหลักสูตร	จำนวน 11 ข้อ
ด้านการประกอบอาชีพ	จำนวน 6 ข้อ
ด้านเศรษฐกิจ	จำนวน 3 ข้อ
ด้านสังคม	จำนวน 5 ข้อ
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	จำนวน 6 ข้อ

ด้านข้อมูลข่าวสาร จำนวน 5 ข้อ
ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว จำนวน 6 ข้อ

โดยแบบสอบถามนี้แปลความหมายของคะแนนตามระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการกับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 93 คน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ขออนุญาตและชี้แจงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสานงานกับผู้บริหาร ประธานสาขาวิชาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระหว่างดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

หลังดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ของกลุ่มเป้าหมายแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษา โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อฯ มีการแปลความหมาย ดังนี้ (Srisa-ard, 2017)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง แรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มุ่งวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วนโดยส่วนที่ 3 ไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กลุ่มเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 93 คน เป็นเพศชาย 50 คน (53.80%) และเพศหญิง 43 คน (46.20%) ดังแสดงใน Table 1

Table 1. Number and Percentage of Respondents (n=93)

Personal Background Characteristics	First-Year Students	
	Number (persons)	Percentage
Gender		
Male	50	53.80
Female	43	46.20
Other	-	
Age		
17 Years old	-	-
18 Years old	21	22.60
19 Years old	66	71.00
20 Years old	6	6.50
Cumulative GPA in Secondary Education		
2.00-2.50	4	4.30
2.51-3.00	13	14.00
3.01-3.50	42	45.20
3.50 and above	34	36.60
Admission System		
Portfolio	34	36.60
Quota	35	37.60
Direct Admission	16	17.20
Independent Direct Admission	8	8.60
Place of Origin		
Northern Region	1	1.10
Northeastern Region	87	93.50
Central Region	4	4.30
Southern Region	1	1.10

Table 1. Continued

Personal Background Characteristics	First-Year Students	
	Number (persons)	Percentage
Parents' Occupation		
Government officer	11	11.80
State enterprise Employee	4	4.30
Private company employee	3	3.20
Self-employed	8	8.60
Farmer	35	37.60
General laborer	31	33.30
Other	1	1.10
Average Monthly Household Income		
Less than 10,000 THB	19	20.40
10,001-15,000 THB	35	37.60
15,001-20,000 THB	20	21.50
20,001-25,000 THB	4	4.30
25,001-26,000 THB	3	3.20
26,000 THB and above	12	12.90
Affordable Monthly Expenses		
Less than 1,000 THB	3	3.20
1,000-3,000 THB	35	37.60
3,001-5,000 THB	28	30.10
5,001-7,000 THB	11	11.80
7,000 THB and above	16	17.20

2) ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวจะอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านหลักสูตร ด้านสังคม ด้านการประกอบอาชีพ ด้านคุณภาพของสถาบัน ด้านเศรษฐกิจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านข้อมูลข่าวสารตามลำดับ ดังแสดงใน Table 2.

Table 2. Mean, Standard Deviation, and Level of Motivation for Further Study (n=93)

Assessment Items	$\overline{X}$	S.D.	Interpretation
1. Institutional quality	4.27	0.61	High
2. Curriculum-related factors	4.48	0.59	High
3. Career prospects	4.40	0.62	High
4. Economic considerations	4.24	0.68	High
5. Social factors	4.41	0.66	High
6. Influential persons	4.19	0.76	High
7. Information and publicity	4.17	0.74	High
8. Interest and personal reasons	4.57	0.55	Very high
Overall	4.34	0.55	High

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 18–19 ปี มีผลการเรียนเฉลี่ยในระดับปานกลางถึงดีมาก และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงบริบทของผู้เรียนที่อยู่ในช่วงตัดสินใจเลือกเส้นทางการศึกษาและวิชาชีพ โดยมีแนวโน้มเลือกสาขาที่สอดคล้องกับความสนใจและบริบททางสังคมของตนเอง นอกจากนั้นการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาไม่ได้เป็นการตัดสินใจโดยลำพัง แต่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัว ชุมชน ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลาง ย่อมให้ความสำคัญกับสถาบันที่มีค่าใช้จ่ายเหมาะสม อยู่ใกล้ภูมิลำเนา และมีระบบสนับสนุนด้านการศึกษาอย่างเพียงพอ นอกจากนี้การที่นักศึกษาส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังสะท้อนบทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่สร้างโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นและแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ Thongtang et al. (2025) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติวิทยาเขตตรัง พบว่าปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคม เช่น ภูมิลำเนา สภาพแวดล้อม และการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี โดยผู้เรียนมีแนวโน้มเลือกสถาบันที่อยู่ใกล้ภูมิลำเนาและมีความคุ้นเคยกับบริบททางสังคม ซึ่งช่วยอธิบายผลการวิจัยของผู้วิจัยที่พบว่ามีนักศึกษาโดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบริบทของครอบครัวนักศึกษาที่มีรายได้ครอบครัวอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีบทบาทสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้เรียนในท้องถิ่น ด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและระบบสนับสนุนที่เอื้อต่อการเข้าถึงการศึกษา สิ่งเหล่านี้สามารถสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษาในการตัดสินใจเข้ารับการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

2. แรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=4.34, S.D.=0.55) แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อหลักสูตรและการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชานี้อย่างชัดเจน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นฐานสำคัญในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ นอกจากนี้ด้านหลักสูตร ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคม ล้วนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีการเชื่อมโยง

การเรียนในปัจจุบันกับเป้าหมายในอนาคต โดยมองว่าหลักสูตรสามารถพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูพลศึกษาได้จริง รวมทั้งมองเห็นบทบาทของครูในฐานะผู้มีคุณค่าต่อสังคม ซึ่งช่วยเสริมแรงจูงใจให้การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อมีความชัดเจนและมั่นคงมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewsorn (2024) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นแรงจูงใจสำคัญในการเลือกเข้าศึกษาต่อ โดยผู้เรียนให้ความสำคัญกับเนื้อหาหลักสูตรที่สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพได้จริง ซึ่งช่วยอธิบายผลการวิจัยของผู้วิจัยที่พบว่า ด้านหลักสูตรและด้านคุณภาพของสถาบันอยู่ในระดับแรงจูงใจสูง เนื่องจากผู้เรียนรับรู้ว่าหลักสูตรมีความพร้อมในการเตรียมความเป็นครูพลศึกษาที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pathan & Saenrat (2025) เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยการเลือกศึกษาต่อคณะครุศาสตร์ด้วยเทคนิคเหมืองข้อมูล พบว่า ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อคณะครุศาสตร์จากความคาดหวังต่อโอกาสในการประกอบอาชีพและความมั่นคงในอนาคต โดยเฉพาะวิชาชีพครูซึ่งเป็นอาชีพที่มีบทบาทต่อสังคมและมีเส้นทางความก้าวหน้าชัดเจน ซึ่งช่วยสนับสนุนผลการวิจัยของผู้วิจัยที่พบว่า ด้านการประกอบอาชีพเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาระดับแรงจูงใจในการศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพบว่า นักศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยรวมอยู่ในระดับมาก นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงดีมากและมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านหลักสูตร ด้านการประกอบอาชีพ และด้านสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อจากแรงจูงใจภายในเป็นสำคัญควบคู่กับได้รับอิทธิพลจากบริบทส่วนบุคคล ครอบครัว สังคม และเศรษฐกิจ บทบาทของมหาวิทยาลัยราชภัฏในฐานะสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่นที่เอื้อต่อโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งการรับรู้ถึงคุณภาพของหลักสูตรและความคาดหวังต่อโอกาสในการประกอบอาชีพครูพลศึกษาในอนาคต

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

สถาบันการศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมแรงจูงใจภายในของผู้เรียน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ควรเชื่อมโยงเนื้อหาการเรียนรู้กับสถานการณ์จริงและเส้นทางการประกอบอาชีพในอนาคต เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจและความมุ่งมั่นในการเรียนของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสถาบันควรวางกลยุทธ์ด้านการประชาสัมพันธ์และการรับนักศึกษา โดยนำเสนอข้อมูลหลักสูตร โอกาสในการประกอบอาชีพ และความก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับแรงจูงใจและความคาดหวังของผู้เรียนในปัจจุบัน

ข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้เป็นการเลือกแบบเจาะจงซึ่งส่งผลให้ผลการวิจัยอาจสะท้อนเฉพาะบริบทของกลุ่มตัวอย่างและสถาบันที่ศึกษาเท่านั้น จึงอาจไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังนักศึกษาสาขาพลศึกษาในสถาบันอื่นหรือบริบทที่แตกต่างกันได้อย่างสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติจากผลการวิจัย สถาบันควรพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมแรงจูงใจภายในของผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ มีการเชื่อมโยงเนื้อหาหลักสูตรกับเส้นทางการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ การเชิญศิษย์เก่าหรือผู้ประกอบวิชาชีพครูพลศึกษามาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษา นอกจากนี้สถาบันควรมีการสนับสนุนทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำถึงปานกลาง เพื่อช่วยลดข้อจำกัดทางเศรษฐกิจและส่งเสริมโอกาสในการศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษา ข้อเสนอแนะดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาและการ

บริหารหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษาให้สอดคล้องกับแรงจูงใจและความต้องการของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตครูพลศึกษาอย่างยั่งยืนในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ บุคลากร และอุปกรณ์ รวมถึงคณาจารย์และนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่คอยให้การสนับสนุนตลอดจนกระบวนการวิจัยแล้วเสร็จ

References

AdmissionPremium. (2025). Eight essential points for preparing a TCAS portfolio application [Online]. Retrieved January 12, 2025, from: https://www.admissionpremium.com/content/6357

Chansetthakul, T. (2023). Factors influencing senior high school students' decisions to pursue higher education. Management Science Review, 25(2), 65–79. (in Thai)

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. Psychological Inquiry, 11(4), 227–268. https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01

Department of Physical Education. (2020). National strategy for physical education and sports development. Ministry of Tourism and Sports. (in Thai)

Herzberg, F. (1966). Work and the nature of man. World Publishing.

Kaewsorn, S. (2024). Factors influencing study-choice decisions among Bachelor of Education (Physical Education) students at Thailand National Sports University, Northeastern Campus. Pitchayathat Graduate School Journal, 19(3), 37–52. (in Thai)

Khantakhu, W., Sam-udon, C., & Chinakkrawat, N. (2020). Factors influencing undergraduate study selection at Suranaree University of Technology in the 2020 academic year. Journal of Modern Learning Development, 5(4), 28–39. (in Thai)

Ministry of Education. (2008). Basic education core curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008): Health and physical education. Ministry of Education. (in Thai)

Muangkhao, S., & Srivisuth, P. (2024). Motivation for pursuing undergraduate studies in physical education, Faculty of Education, Thailand National Sports University (Southern Campus). Thailand National Sports University Academic Journal, 16(2), 259–269. (in Thai)

Office of the Higher Education Commission. (2015). Teacher production system development plan to support educational reform. Ministry of Education. (in Thai)

Pathan, J., & Saenrat, C. (2025). An analysis of factors influencing faculty of education selection using data mining techniques. Journal of Spatial Development and Policy, 3(2), 11–28.

Rajabhat Maha Sarakham University. (2025). Vision and mission [Online]. Retrieved January 12, 2025, from: https://www.rmu.ac.th/vision (in Thai)

Srisa-ard, B. (2017). Introduction to research (10th ed.). Suwiriyasan. (in Thai)

Thongtang, N., Khaophaibun, S., & Ketkaew, P. (2025). Factors affecting decisions to pursue undergraduate studies at Thailand National Sports University, Trang Campus. Kurutatsana Journal, 5(1), 1–15. (in Thai)

UNESCO. (2015). Quality physical education: Guidelines for policy-makers. UNESCO Publishing.

World Health Organization. (2018). Global action plan on physical activity 2018–2030: More active people for a healthier world. WHO Press.